

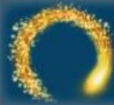
37.

ULUSAL
BİLİŞİM KURULTAYI

16-17 Aralık 2020

Hibrit Etkinlik (Online ve BTK Konferans Salonu)

Dijital Gerçeklik ve Toplum 6.0

Bilişim 2020

SONUÇ RAPORU

Destekleyen Kurumlar

www.bilisim.org.tr

[/TurkiyeBilisimDernegi](https://www.facebook.com/TurkiyeBilisimDernegi)

[#bilisim2020](https://twitter.com/bilisim2020)

www.tbd.org

37. ULUSAL BİLİŞİM KURULTAYI

16-17 Aralık 2020

Hibrit Etkinlik (Online ve BTK Konferans Salonu)

Dijital Gerçeklik ve Toplum 6.0

 Bilişim 2020

Destekleyen Kurumlar

GİRİŞ

Türkiye Bilişim Derneği (TBD) tarafından 1976 yılından bu yana düzenlenen TBD Ulusal Bilişim Kurultaylarının 37'ncisi, “**Dijital Gerçeklik ve Toplum 6.0**” ana temasıyla **16-17 Aralık 2020** tarihinde **Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) Ana Konferans Salonunda** Hibrit (Fiziksel ve Sanal Katılım) olarak gerçekleştirilmiştir. Katılımcılar ise TBD Web Sayfası üzerinden 360 derece tur özelliğine sahip dijital platform aracılığıyla etkinliği çevrimiçi olarak izlemiştir.

Kurultayda; 5G ve Ötesi: 6G Teknolojiler, Yeni Normalde Siber Güvenlik ve Siber Dayanıklılık, Dijital Ekonomi ve Ötesi, Dijital Yaşam ve Psikolojimiz, Yeni Normalde Dijital Ekosistem Buluşması başlıklarında paneller ve Genç Bilişimciler Kurultayı olmak üzere toplam altı (6) oturum gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca TBD tarafından hazırlanan, Yapay zekâ teknolojilerinin ve normlarının ülkemizde geliştirilmesine yönelik strateji, politika ve eylem planlarını içeren “**Türkiye’de Yapay Zekânın Gelişimi için Görüş ve Öneriler**” Raporu ve “**Dijital Türkiye Endeksi**” Projesi ile ilgili iki (2) adet sunum gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, açılış konuşmasında BTK Başkanı **Sayın Ömer Abdullah KARAGÖZOĞLU**, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı **Sayın Mehmet Fatih KACIR** ve T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakan Yardımcısı **Sayın Dr. Ömer Fatih SAYAN** 'a, bilişim sektörüne yönelik önemli açıklamalar, tespitler, ve önerilerde bulunmalarından ve Derneğimize dolayısıyla Sektörümüze verdiği desteklerden dolayı teşekkür ediyoruz. Başkan ve Bakan Yardımcılarımızın verdiği destekten güç alarak 50.nci yılımızda **Bilişimle Gelişim** amacıyla dijital vatandaşlık bilincinin arttırılmasıyla toplumun dijital geleceğe hazırlanması, Ülkemizin Toplum 6.0 yolculuğunda emin adımlar ile yürüebilmesi için daha çok hizmet vermeye azimli olacağız.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

Türkiye Bilişim Derneği
Yönetim Kurulu
17 Aralık 2020, Ankara

Kurultayın Amacı

“Dijital Gerçeklik ve Toplum 6.0” ana temasıyla gerçekleştirilen TBD 37’nci Ulusal Bilişim Kurultayının amacı; ülkemizin dijital dönüşümüne azami oranda katkı sağlamak, kamu kurumlarının dijital olgunluk seviyesinin yükseltilmesi ile dijital ekonominin büyütülmesine yönelik farkındalık yaratmak, nitelikli insan kaynağı yetiştirilmesine, ulusal seviyede siber dayanıklılığın artırılmasına, yerli ve yenilikçi teknolojilerin geliştirilmesine, dijital vatandaşlık bilincinin artırılmasıyla toplumun dijital geleceğe hazırlanmasına ve Ülkemizin Toplum 6.0 yolculuğunda çağın ihtiyaçlarına uygun olarak dönüşümünün sağlanmasına katkı sağlanması olarak belirlenmiştir.

Söz konusu amacın gerçekleştirilmesine yönelik olarak yurtiçi ve yurtdışından konusunda uzman konuşmacıların katıldığı toplam beş (5) Panel ve bir (1) Çalıştayda “Dijital Gerçeklik ve Toplum 6.0” konuları, insan, süreç, toplum ve teknoloji boyutuyla tartışılmış ve ortak akıl oluşturularak ülkemizin karar vericilerine ışık tutulması sağlanmıştır.

Katılımcı Portföyü

T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakan Yardımcısı **Sayın Dr. Ömer Fatih SAYAN**, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı **Sayın Mehmet Fatih KACIR**, BTK Başkanı **Sayın Ömer Abdullah KARAGÖZOĞLU**, Kişisel Verileri Koruma Kurumu (KVKK) 2. Başkan **Sayın Cabir BİLİRGİN**, Haberleşme Genel Müdürü **Sayın Gökhan EVREN**, Milli Teknoloji Genel Müdürü **Sayın Zekeriya ÇOŞTU**, kamu, özel sektör ve üniversitelerimizin yöneticileri, öğretim üyeleri, sivil toplum kuruluşları temsilcileri, bilişim uzmanları ve öğrencilerin katılımı ile gerçekleşen Kurultayda; alanlarında söz sahibi otuzaltı (36) uzman katkı vermiştir. Kurultay, iki gün boyunca yoğun ilgi görmüş ve 5514 kişi çevrimiçi olarak katılım sağlamıştır. 2514 kişi sanal stantları ziyaret etmiş, 1. gün 1988 ve 2. gün 1930 olmak üzere toplam 3918 kişi ise konferans salonundan etkinliğe ait yayınları canlı olarak izlemiştir.

Kurultay Açılış ve Kapanış Konuşmaları

Açılış konuşmaları, TBD Genel Başkanı **Sayın Rahmi AKTEPE**, BTK Başkanı **Sayın Ömer Abdullah KARAGÖZOĞLU**, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı **Sayın Mehmet Fatih KACIR** ve T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakan Yardımcısı **Sayın Dr. Ömer Fatih SAYAN** tarafından gerçekleştirilmiştir.

Kurultayımızın açılışını onurlandırarak, açılış konuşmasını yapan T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakan Yardımcısı **Sayın Dr. Ömer Fatih SAYAN**, yerli ve milli üretime verdikleri önem hakkında konuşmuştur. Türkiye'nin yerli ve milli üretime odaklanmasının önemli olduğunu dile getiren Sayan, "Bugün gelişmiş teknolojiye sahip uluslararası toplumun saygın bir üyesi olarak, kimseye hesap vermeden onu sadece ve sadece kendi hukuki menfaatleri çerçevesinde kullanabilmenin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha anlıyoruz. Bu bağlamda gerek devletimize ait kurumlar gerekse özel firmalarımızın her alanda bağımsız teknolojik çalışmalar yapmalarının ne denli önemli olduğunu daha önce defaten vurguladığım gibi bir kez daha yineliyorum" demiştir.

Bugün artık toplumların dijital dönüşümünün versiyonlarının konuşulduğunu belirten **Sn. SAYAN**, "Toplum 5.0'dan sonra şimdi de Toplum 6.0'dan bahsediyoruz. Siber alan ve fiziksel alanın yüksek seviyede entegre olduğu "süper akıllı toplum" olan Toplum 5.0'ın getirdiği değişimleri konuşurken, artık Toplum 6.0 ile tamamen internet, yazılım ve robotlar üzerine yapılan insansız projelerden bahsediyoruz. Yani Toplum 6.0 ile insansız yaşam projelerinin ön planda olacağı bir dönem yaşayacağız" ifadelerini kullanmıştır.

Bugün dijital dönüşümün bir seçim ya da tercih değil, tamamen bir zorunluluk olduğuna dikkat çeken **Sn. SAYAN**, "Teknolojide yaşanan gelişmeler, birçok sektörü etkilemesinin yanı sıra, fiziksel gerçekliğe bir alternatif olan bambaşka dijital bir boyutun da ortaya çıkmasına sebep oluyor. Dijital gerçeklik uygulamaları ile birlikte artık insanlar evlerinden çıkmadan da dünyanın diğer ucundaki bir müzeyi veya antik kenti sanal

olarak gezebiliyor, şu anda olduğu gibi bir toplantıya katılabiliyor. Ya da sevdiği macera sporlarını yaralanmadan dijital bir ortamda yapabiliyor” ifadelerini kullanmıştır.

Açılış konuşmasında T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı **Sayın Mehmet Fatih KACIR**, pandemi sürecinin bütün dünyada “öz yeterlilik” ve “dijital dönüşüm” olmak üzere iki kavramı ön plana çıkardığını ifade etmiştir. **Sn. KACIR**, “Öz yeterliliği ülkelerin kendi kendilerine yetmeleri olarak tanımlayabiliriz. Ülke olarak pandemi sürecinde vatandaşlarımızın bütün ihtiyaçlarını Milli Teknoloji Hamlesi kapsamında sağlamaya gayret gösterdik. Milli Teknoloji Hamlesi ile ülkemizin ihtiyaç duyduğu kritik altyapıları kendi öz kaynaklarımız ile üretir hale geldik. Dijital dönüşüm konusunda önümüzdeki on yıl içerisinde gerçekleştirilmesi planlanan birçok teknolojiyi iki yıl gibi kısa bir dönemde hayatımızın her alanında hissetmeye başladık. Baktığımızda dijital dönüşüm politikalarının en önemli ayağının veri olduğunu görüyoruz.” sözleriyle konuşmasını tamamlamıştır.

Açılış konuşmasında günümüzde dijitalleşmenin artışıyla birlikte yaşanan dönüşümlere dikkat çeken **Sayın Ömer Abdullah KARAGÖZOĞLU** da mobil altyapıların hayatımızdaki artan önemine vurgu yapmıştır. Dijitalleşme sürecinin bireylerin ve toplumların hayatında köklü değişimleri getirdiğini dile getiren **Sn. KARAGÖZOĞLU**, “Toplum hayatında yaşanan dönüşümler,

Toplum 5.0 ve Toplum 6.0 gibi kavramlar ile tanımlanıyor. Günümüzde

Toplum 5.0 olarak tanımlanan kavram aslında, dijitalleşmenin etkisi, demografik, ekonomik ve sosyolojik yönden değerlendirilerek, insanların makine ve robotlarla ilişkisinin en verimli biçimde sağlandığı “süper akıllı toplum” modelini öneriyor. Toplum 5.0’den bir sonraki aşama olan Toplum 6.0 ise insansız yaşam projesi olarak karşımıza çıkıyor ve birçok sektörün tamamen internet, yazılım ve robotlar üzerine dönüştürüldüğü bir dönemi ifade ediyor” ifadelerini kullanmıştır.

Türkiye’nin dijital dönüşümüne katkı sağlamak için ellerinden gelen tüm çalışmalarını yürüttüklerinin altını çizen Karagözoğlu, “BTK olarak çocuklarımızı, gençlerimizi yazılım ve teknoloji alanında kariyer yollarında destekliyoruz. Bakanlığımız ve BTK olarak, Hazine Maliye Bakanlığı işbirliğinde gerçekleştirdiğimiz “1 Milyon İstihdam” projesi kapsamında BTK Akademi kanalı ile eğitimler veriyoruz. Şu anda BTK Akademi Online Eğitim Platformunda 562.873 kullanıcı var. Platforma sadece yazılımcı olmak isteyen gençleri değil her yaşta her meslekte her kesimi davet etmek istiyoruz. Yazılım artık bir yabancı dil gibi zorunlu hale gelecek. İleride tüm meslekler zorunlu olarak yazılım bilmek zorunda kalacak. Proje kapsamında hedefimiz, 2023 yılına kadar 1 milyon yeni yazılımcı yetiştirmek” sözleriyle konuşmasını tamamlamıştır.

TBD Genel Başkanı **Sayın Rahmi AKTEPE** açılış konuşmalarına” KOVID-19 ile mücadele süreci boyunca kahramanca ve özveri ile çalışmalarını yürüten sağlık sektörümüzü ve bu sürecin görünmez kahramanları olan bilişim sektörümüzü can-ı gönülden alkışlamak istiyorum” diyerek başlamıştır. Türkiye Bilişim Derneğinin kısa süre sonra ellinci yılını tamamlamış olacağını ifade eden **Sn. AKTEPE**, Türkiye’nin dijital dönüşümü yolculuğunda bu gün de aynı heyecanla çalıştıklarını belirterek, pandemi sürecinde boş durmadıklarını ülkemizin dijital dönüşümünü tüm sektörlerde gerçekleştirmeye, Türkiye’nin dijital

ekonomisini geliştirmeye ve dijital vatandaşlık bilincinin toplumun tüm kesimlerinde arttırılmasına yönelik projeler üzerinde çalıştıklarını ifade etmiştir. **Sn.AKTEPE** “Türkiye’nin mevcut dijital olgunluk seviyesinin ölçülebilmesi, uluslararası endeksler ile konuşabilen yapıda, ülkemizde dijital dönüşüm politika ve stratejilerinin sağlıklı bir yapıda oluşturulabilmesi ve yaygın etkisinin belirlenmesine katkı sağlamak amacıyla TBD olarak “Dijital Türkiye Endeksi” Projesini başlattık. TBD Dijital Türkiye Endeksi Çalışma Grubu tarafından Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi ve İzmir Teknoloji Üniversitesi işbirliği ile yürütülen söz konusu proje kapsamında; ulusal ve uluslararası dijital endeks örnekleri araştırılmakta ve gereksinimler belirlenmektedir. Aralık sonunda tamamlanacak olan çalışmamız basınımız ve kamuoyu ile paylaşılacaktır. Ülkemizin dijital dönüşümüne, sürdürülebilir kalkınmasına, dijital ekonomisinin geliştirilmesine ve rekabetçilik endeksinin arttırılmasına dolayısıyla da küresel rekabette hak ettiği yeri almasına büyük katılar sağlayacak olan yapay zekâ teknolojilerinin ve normlarının ülkemizde geliştirilmesine yönelik strateji, politika ve eylem planlarını içeren Türkiye’de Yapay Zekânın Gelişimi için Görüş ve Öneriler Raporumuz hazırlanmıştır. Ülkemizde hazırlanmakta olan “Ulusal Yapay Zeka Strateji” dokümanına dayanak olması amacıyla da hazırlanan söz konusu rapor basın, kamuoyu ve Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi ile paylaşılmıştır.” diyerek konuşmasına devam etmiştir.

Pandemi döneminde zorunlu olarak hızla dijital teknolojileri kullanmak zorunda kaldığımızı, evde çalışma, uzaktan eğitim, dijital platformlarda alış veriş yapmanın yeni normal ile birlikte hayatımıza girdiğini belirten **Sn. AKTEPE**, ancak toplum olarak bu sürece ne kadar hazır olduğumuz konusuna da değinerek, dijital becerileri gelişmiş bireyler yeni normale hızla ve güvenli bir şekilde uyum sağlarken dijital becerileri yeteri kadar gelişmemiş bireylerin bu sürece uyum sağlamada ciddi sorunlar yaşadığını ve siber saldırıların hedefi olduğunu ifade ederek sözlerini tamamlamıştır.

Sanal Stantların Ziyareti

Açılış konuşmalarını müteakip, onaltı (16) firmanın yer aldığı sanal stant alanları BTK Başkanı **Sayın Ömer Abdullah KARAGÖZOĞLU** ve TBD Genel Başkanı **Sayın Rahmi AKTEPE** tarafından ziyaret edilmiş ve TBD için özgün olarak geliştirilen 360 derece tur özelliğine sahip sanal fuar dijital platformu hakkında genel bilgi alınmıştır.

“5G ve Ötesi: 6G Teknolojiler” Paneli

5G ve Ötesi: 6G Teknolojiler Panelinin moderatörlüğü Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Elektronik Haberleşme Daire Başkanı **Sayın Orhan Kemal ARDIÇ** tarafından yapılmıştır. ULAK A.Ş. Genel Müdürü **Sayın Dr. A. Metin BALCI**, İTÜ Elektronik Mühendisliği Öğretim Üyesi **Sayın Prof. Dr. Mustafa ERGEN** ve TNB Teknoloji Genel Müdürü **Sayın Abdullah Raşit GÜLHAN** yüzyüze, Ericsson Türkiye Genel Müdürü Sayın **İşıl YALÇIN** ise çevrimiçi olarak panele katılmıştır.

Panelde, dijital dönüşüm ihtiyaçlarına göre sabit ve mobil haberleşme altyapılarının sürekli olarak gelişmesi gerektiği, nesnelerin interneti ve yapay zeka başta olmak üzere geleceğin teknolojilerinin daha yüksek kapasite ve kalite gereksinimi yarattığı, yeni teknolojilere geçmede doğru zamanlamanın en son kullanıcıya en iyi hizmeti en iyi

fiyatla sunma anlamında önemli olduğu, ayrıca yerli ve milli teknolojik altyapıların hazır olmadan yeni teknolojilere geçişin sadece küresel oyunculara avantaj sağlayacağı oysa düzenleyici kurumların yerli ve milli şirketleri koruması gerektiği, bu bağlamda da düzenleme ve finansın yerli ve milli şirketleri küresel şirketlerden koruyucu bir araç olarak kullanılmasının önemi konularına vurgu yapılmıştır.

Ayrıca 6G teknolojilerine ait ARGE çalışmalarının yaklaşık 2 yıl önce başladığı belirtilerek, 5G ve ötesi teknolojilerde ARGE ve inovasyonun önemine vurgu yapılarak patent sayısının artırılması gerektiği, ulusal ve uluslararası ARGE laboratuvarlarının kurulmasının önemli olduğu, ETSI, ITU ve benzeri standartların yakından takip edilmesi gerektiği, 5G ve ötesi teknolojilerde fiber optik altyapının çok önemli olduğu ve bulut ile uydu ile entegrasyonun öne çıktığı üzerinde durulmuş, artan nesnelerin interneti ile birlikte siber güvenliğin çok daha önemli hale geleceği ve çalışmaların bu yöne yoğunlaşması gerektiği ifade edilmiştir.

“Yeni Normalde Siber Güvenlik ve Siber Dayanıklılık” Paneli

Panelin moderatörlüğü T.C. Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayi Başkanlığı Siber Güvenlik ve Bilişim Sistemleri Grup Başkanı **Sayın Mustafa ÖZÇELİK** tarafından yapılmıştır. BTK Bilgi Teknolojileri Bilgi Daire Başkanı **Sayın Bülent ARSAL** ve T.C.

Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Siber Güvenlik Birim Müdürü **Sayın Salih TALAY** yüz yüze, CheckPoint Genel Müdürü **Sayın Hakan ERKAN**, ASELSAN HBT-

Kripto ve Bilgi Teknolojileri Program Direktörlüğü, Lider Mühendis **Sayın Dr. Sinan ŞENOL**, Palo Alto Networks Türkiye ve CIS Ulkeleri Müdürü **Sayın Vedat TÜFEKÇİ**, Cyberwise, Satıştan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı **Sayın Hakan UZUN** ve Beyaz Net Genel Müdürü **Sayın Mehmet Fatih ZEYVELİ** çevrimiçinden panele konuşmacı olarak katılmıştır.

Panelde, pandemi döneminde zorunlu olarak hızla dijital teknolojileri kullanmak zorunda kaldığımız, evde çalışma, uzaktan eğitim, dijital platformlardan alışveriş yapma gibi zorunlu alışkanlıklara geçmemizden dolayı bu yeni normalde siber saldırganların hedefi olduğumuza vurgu yapılarak bu dönemde ortalama, kimlik avı ve fidye yazılımlarından oluşan siber saldırıların 8 ila 10 kat arttığı belirtilmiştir. Yeni normalde siber güvenliğin çok daha önemli hale geldiği bunun için de siber risklerin farkında olarak, bu riskleri yönetecek mekanizmaların hızla hayata geçirilmesi gerektiği, siber güvenlik kültürünün oluşturularak toplumda yaygınlaştırılmasının çok önemli olduğu ifade edilmiştir.

Siber güvenlikte yerli ve milli teknolojilerin kullanılmasının önemli olduğu ancak bu teknolojilerin de küresel pazarda yer alabilmesi için gerekli adımların atılması gerektiği, bunun için de yeni modellere sahip yenilikçi fikirleri ön plana çıkaran güçlü bir siber güvenlik ekosistemine ihtiyaç duyulduğu belirtilmiştir.

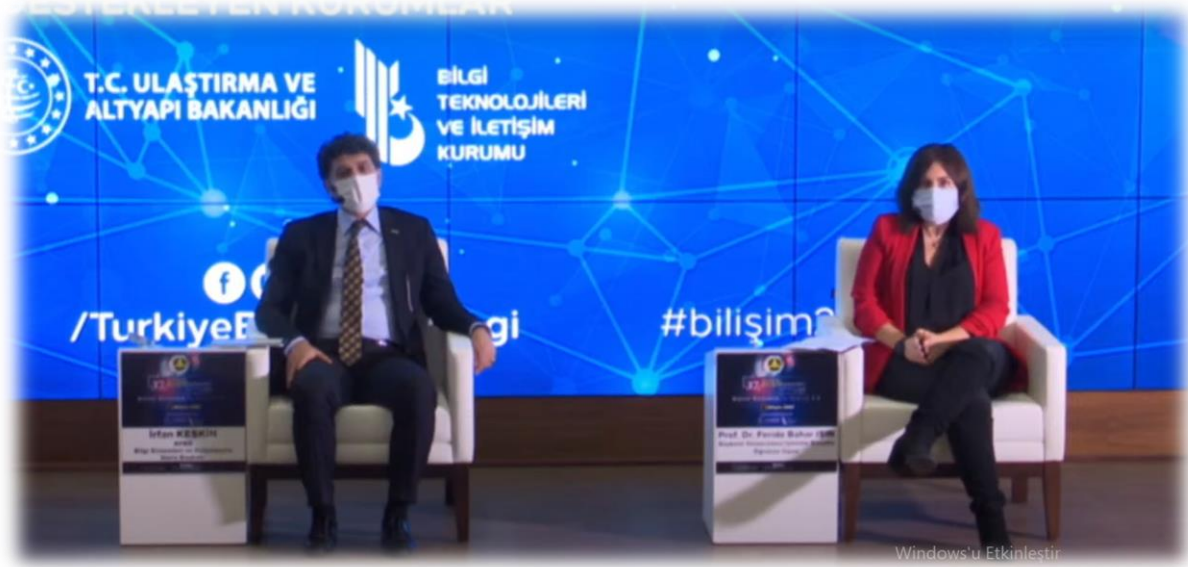

Yapay zekanın siber saldırganlar tarafından tarama, keşif ve saldırı amacıyla yaygın olarak kullanıldığı, dolayısıyla da yapay zeka destekli siber güvenlik yönetimi sistemlerine acil ihtiyaç olduğu, dünyada 2000'den fazla siber güvenlik şirketi olduğu ve

farklı çözümlerin entegrasyonunda da sorunlar yaşandığı, bu sorunların giderilmesi amacıyla da konsolidasyona ve servis odaklı yaklaşımlara gidildiği, benzer bir uygulamanın ülkemizde de bir zorunluluk olduğu ifade edilmiştir.

“Dijital Ekonomi ve Ötesi” Paneli

Başkent Üniversitesi İşletme Bölümü Öğretim Üyesi **Sayın Prof. Dr. Feride Bahar İŞİN**'in yönetimini gerçekleştirdiği “Dijital Ekonomi ve Ötesi” başlıklı panele AFAD Bilgi Sistemleri ve Haberleşme Daire Başkanı **Sayın İrfan KESKİN** yüz yüze, AKGÜN Genel Müdür Yardımcısı **Sayın Züleyha AKGÜN**, eLogo Bankacılık ve Fintech İş Geliştirme Müdürü **Sayın Abdullah CEYLAN**, Ford Otosan CDO & IT Direktörü **Sayın Hayriye KARADENİZ** ve Amazon Web Services (AWS) İngiltere ve İrlanda Startup Mimari Ekipleri Lideri **Sayın Yinal ÖZKAN** çevrimiçinden panele konuşmacı olarak katılmıştır.

Panelde, dijital dönüşümün ekonomi üzerindeki etkisi mikro ve makro boyutlarda farklı yönleri ile analiz edilerek tartışılmıştır. Dijital ekonomide veri ve bilginin öne çıktığı, inovasyon ve ArGE'nin öneminin arttığı, küresel rekabet, küresel büyüme, işbirliği ve birleşmelerin yoğunlaştığı vurgulanarak, beşeri sermayenin ön plana çıktığı, yatırım yapmadan küresel şirketlerin sahip oldukları altyapılar kullanılarak yazılımlar

geliştirilebileceği ve dünya çapında Türk mühendisleri tarafından geliştirilen yazılımların var olduğu, nitelikli insan kaynağına yapılacak yatırım ile bu sayının hızla arttırılabileceği ve ülkemizin de dijital ekonomisinin geliştirilebileceği ifade edilmiştir.

“Dijital Yaşam ve Psikolojimiz” Paneli

Panelin moderatörlüğü, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğretim Görevlisi **Sayın Prof. Dr. Betül ULUKOL** tarafından yapılmıştır. Başkent Üniversitesi İşletme Bölümü Öğretim Üyesi **Sayın Prof. Dr. Feride Bahar IŞIN** ve T.C. Sağlık Bakanlığı BGYS Birim Sorumlusu **Sayın Dilek Şen KARAKAYA** yüz yüze, Fujitsu Distribütör ve Partner Yöneticisi **Sayın Yonca BOZKURT**, Egon Zehnder Yönetici Ortak **Sayın Burcu BIÇAKÇI ERSOY**, Dünya Gazetesi Yönetim Kurulu Başkanı **Sayın Hakan GÜLDAĞ**, ASELSAN HBT Kripto ve Bilgi Teknolojileri Program Direktörlüğü – Siber Güvenlik Birim Sorumlusu **Sayın Ali IŞIKLI** ve Fütürist, B-Wise Kurucu Ortak **Sayın Cenk TEZCAN** çevrimiçinden panele konuşmacı olarak katılmıştır.

Panelde, uzaktan eğitimden evde çalışmaya kadar çok sayıda öğrenci ile çalışanların performanslarının arttırılmasına, mutluluğu, zindeliği ve ruh sağlığının iyileştirilmesine yönelik konular farklı açılar ile tartışılmıştır. Yeni dünya düzeninde dijital göçmen olarak değil de dijital yerli olarak yer almanın, yüz yüze satış yapma yerine dijital pazarlamanın, teknolojik ürünleri doğru zamanda insanlar ile buluşturmanın, insanların

yaşamına dokunmanın ve tele sağlık hizmetlerinin ön plana çıktığı vurgulanarak, iki hava rejiminin olduğu mükemmel fırtınanın yaşandığı, dijital dönüşümün medyayı kökten değiştirmekte olduğu, sosyal medyanın ön plana çıktığı, dijital dönüşümün içerik ve eklentilerinin geliştirilmesi gerektiği, sağlık hizmetlerinin kişiselleştiği, tüketiciye beş duyuyu hissettiren deneyim ekonomisinin ön plana çıktığı, üreten veya satıcıların yani

değer sunan kişilerin tüketiciye esenli, güvenli, konforlu, dingin ve hayatta tutmaya vurgu yapması gerektiği ifade edilmiştir.

Ayrıca yeni normalde panik satın almadan esenlik satın almaya kadar tüketici eğilimlerinin değiştiği, insanların daha iyiliksever daha cömert hatta tanımadıkları kişiler için de endişe duyar oldukları, yeni normalde tüketici alışkanlıklarını doğru analiz edenlerin ve değişime ayak uydurabilenlerin başarılı olacakları ve ayakta kalabilecekleri belirtilmiştir.

“Yeni Normalde Dijital Dönüşüm Ekosistem Buluşması” Paneli

ICT Media Genel Yayın Yönetmeni **Sayın Murat PEHLİVAN** tarafından yönetilen “Yeni Normalde Dijital Dönüşüm Ekosistem Buluşması” paneline, BTK Başkanı Sayın **Ömer Abdullah KARAGÖZOĞLU**, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Milli Teknoloji Genel Müdürü **Sayın Zekeriya ÇOŞTU**, Türksat Genel Müdürü **Sayın Cenk ŞEN**, T.C. Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayi Başkanlığı Siber Güvenlik ve Bilişim Sistemleri Grup Başkanı **Sayın Mustafa ÖZÇELİK** ve T.C. MEB YEĞİTEK Sistem Yönetimi Daire Başkanı **Sayın Ahmet Şamil DEMİRCAN** yüz yüze konseptinde konuşmacı olarak katılmıştır.

Panelde, Ülkemizin dijital olgunluk seviyesinin yükseltilmesi ve dijital ekonomisinin geliştirilmesi amacıyla yerli ve milli dijital dönüşüm teknolojilerinin kamuda kullanımının yaygınlaştırılmasına ve söz konusu teknolojilerin küresel pazarda rekabet edebilmesine yönelik olarak kamu kurumları tarafından yapılan çalışmalar ortak akıl oluşturulması amacıyla paylaşılmıştır. Özellikle pandemi sürecinde kamu kurumları tarafından verilen e-devlet hizmetlerinde çok ciddi artışlar olduğu, kamuda dijital dönüşümün çevik bir yapıya sahip olması ve koşullara göre hızla uyum sağlaması gerektiği, kamuda ne kadar dönüştüğünüzden çok ne kadar korunduğunuzun daha önemli hale geldiği ifade edilmiştir. E-devlet hizmetlerinde sadece çıktıya bakarak dijital dönüşümü ölçmenin yeterli olmadığı, performans, daha kolay iş yapabilme ve müşteri memnuniyeti açısından sürecin de muhakkak ölçülmesi gerektiğine vurgu yapılmıştır.

Hem dijital dönüşüm hem de siber güvenlik konusunda milli kabiliyetler ile özgün olarak teknoloji geliştirilmesinin önemli olduğu, teknoloji geliştirmede ise öncül ArGe, uluslararası standartlara uyum ve teknoloji tabanlı inovasyonun öne çıktığı belirtilerek, dijital dönüşüm için iletişim altyapılarının güçlendirilmesi gerektiği, milli teknoloji kullanımının yaygınlaştırılması ile kamuda dijital dönüşümün gerçekleştirilmesinin, kamu özel sektör iş birliğinin artırılmasının, kamu kurumları arasında iş birliğinin ve bilgi paylaşımının önemine vurgu yapılmıştır.

“TBD 10. Genç Bilişimciler” Kurultayı

TBD Genç Bilişimciler Kurultayı'nın 10'ncusu başarılı bir şekilde gerçekleştirmiştir. Optiwisdom CEO'su **Sayın Doc. Dr. Şadi Evren ŞEKER**'in davetli konuşmacı olarak katıldığı “**Dijital Dönüşüm ve Yapay Zeka**” temalı kurultaya TBD Genç Ankara, TBD Genç İstanbul, TBD Genç İzmir, TBD Genç Antalya, TBD Genç Eskişehir ve TBD Genç Elazığ çevrimiçi olarak katılarak destek vermişlerdir.

“TBD-TÜBİSAD Yaşam Boyu Hizmet Ödülü”

Jüri tarafından yapılan değerlendirme sonucunda 2020 yılı için “**TBD-TÜBİSAD Yaşam Boyu Hizmet**” Ödülünü almaya Atılım Üniversitesi Yazılım Mühendisliği Bölüm Başkanı **Prof. Dr. Ali YAZICI** ve TÜBİSAD Başkanı **Kübra Erman KARACA** layık görülmüştür. Ödüller T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakan Yardımcısı **Sayın Dr. Ömer Fatih SAYAN**, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı **Sayın Mehmet Fatih KACIR** ve TBD Genel Başkanı **Sayın Rahmi AKTEPE** tarafından verilmiştir.

“TBD 22. Bilim Kurgu Öykü” Yarışması

TBD 22. Bilim Kurgu Öykü Yarışması'nın ödül töreni gerçekleştirilmiştir. 1998 yılından bu yana aralıksız olarak sürdürülen Bilim Kurgu Öykü Yarışmasına bu yıl **274 katılımcı** başvuru yapmıştır. Bu yılki yarışmada birinciliği **Şehriban GENÇ**'in “Deri” adlı öyküsü, ikinciliği **Nur İpek Önder MERT**'in “Nemesis” adlı öyküsü, üçüncülüğü ise **Meryem DEMİRLİ**'nin “Bakışlarımdan Bellidir” adlı öyküsü kazanmıştır. Ödüller BTK Başkanı **Sayın Ömer Abdullah KARAGÖZOĞLU** ve TBD Genel Başkanı **Sayın Rahmi AKTEPE** tarafından verilmiştir.

TBD 37. Bilişim Kurultayı/17 Aralık 2020

TBD 3.ncü Prof. Dr. Aydın Köksal” Ödülleri

Türkiye Bilişim Derneği (TBD), kurucusu ve “Bilişim” in de dahil olduğu 2 bin 500 bilimsel sözcüğün Türkçe’ ye kazandırmasına katkı sağlayan Prof. Dr. Aydın Köksal onuruna 2018 yılından beri dört (4) kategoride verilmekte olan bilim ödüllerinin bu yıl 3.’sü jüri değerlendirmesi sonucunda sadece iki (2) kategoride verilmiştir.

Bilgisayar Mühendisliği Akademik Öğretim Ödülü kategorisinde **Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü**, Bilgisayar Mühendisliği Bilim Ödülü Kategorisinde ise Abdullah Gül Üniversitesi Öğretim Üyesi **Prof. Dr. Vehbi Çağrı GÜNGÖR** ödüle layık görülmüştür. Ödüller TBD Genel Başkanı **Sayın Rahmi AKTEPE** tarafından verilmiştir. Özgün Yerli Yazılım Ödülü Kategorisi ile Yazılım Dışsattım Ödülü Kategorilerinde yapılan başvurular jüri tarafından uygun görülmemiştir.

TBD 37. Bilişim Kurultayı/16 Aralık 2020

“TBD Bilişim Hizmet Ödülleri”

TBD tarafından bilişim sektörüne katkı verenlere 1996 yılından beri her yıl verilmekte olan **“BİLİŞİM HİZMET ÖDÜLLERİ”** kamu ve özel sektör dalında olmak üzere toplam yedi (7) kategoriden oluşmaktadır. 2020 yılı TBD Bilişim Hizmet Ödülleri Yerli Bilişim Ürünlerine Katkı Veren Kamu Kurumları Kategorisinde **“PARDUS Göç ve Dijital Dönüşüm Yolculuğu”** Projesi ile AFAD Bilgi Sistemleri ve Haberleşme Daire Başkanlığı, 2020 yılı TBD Bilişim Hizmet Ödülleri Kamu Politikaları ve Hizmetlerinde Yapay Zeka Uygulamaları Kategorisinde **“Orman Yangınlarını Havadan İzleme, Değerlendirme ve Yönetme Platformu”** Projesi ile T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü ve 2020 yılı TBD Bilişim Hizmet Ödülleri Kurumsal Süreçlerde Fayda Kategorisinde **“Elektronik Beton İzleme Sistemi (EBİS)”** Projesi ile T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü ödüle layık görülmüştür. Ödüller BTK Başkanı **Sayın Ömer Abdullah KARAGÖZOĞLU** ve TBD Genel Başkanı **Sayın Rahmi AKTEPE** tarafından verilmiştir.

Kamu özel sektör iş birliği dalında yer alan 2020 yılı TBD Bilişim Hizmet Ödülleri Eğitim Kategorisinde “**BTK Akademi Online Eğitim Platformu**” Projesi ile BTK Akademi, 2020 yılı TBD Bilişim Hizmet Ödülleri Yatırımcı / Girişimci Kategorisinde “**Başkent Üniversitesi EKİN Ön Kuluçka Merkezinde**” yapmakta olduğu çalışmalarını ile Başkent Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Sayın Zeliha ESER, 2020 yılı TBD Bilişim Hizmet Ödülleri Bilişim Medyası Kategorisinde “**Pandemi sürecinde Bilişim alanında yürütmüş olduğu medya çalışmaları**”ndan dolayı Sentez Medya Kurucusu Sayın Musa SAVAŞ, 2020 yılı TBD Bilişim Hizmet Ödülleri Dijital Dönüşüm Teknolojileri İletişim Sektörü Kategorisinde “**TNB Teknoloji KEP - İK**” Projesi ile TNB Teknoloji ve 2020 yılı TBD Bilişim Hizmet Ödülleri Dijital Dönüşüm Teknolojileri Sağlık Sektörü Kategorisinde “**Sağlıkta Yapay Zeka Covid - 19 Karar Destek Sistemi**” Projesi ile Softtech ödüle layık görülmüştür. Ödüller BTK Başkanı **Sayın Ömer Abdullah KARAGÖZOĞLU** ve TBD Genel Başkanı **Sayın Rahmi AKTEPE** tarafından verilmiştir.

Sonuç ve Değerlendirme

Türkiye Bilişim Derneği (TBD) tarafından her yıl düzenlenen Bilişim Kurultayları bulunduğu yılın son büyük etkinliği olarak “yılı değerlendiren yapısı” ve bir sonraki yıla sektörel amaç ve hedef koyması açısından en önemli etkinlikler arasında yer almaktadır.. Bu nedenle, Kurultay, katılımcı sayısı ve profil çeşitliliği olarak beklenen hedefin üzerine çıkmıştır. Kurultay, iki (2) gün boyunca yoğun ilgi görmüş ve 5514 kişi

çevrimiçi olarak katılım sağlamıştır. 2514 kişi sanal stantları ziyaret etmiş 2786 kişi ise konferans salonundan etkinliğe ait yayınları canlı olarak izlemiştir.

37. Ulusal Bilişim Kurultayına, yirmialtı (26) firma çözüm ve teknolojileri ile destek vermiş, bunlardan onaltısı (16) ise SanalFuar360 dijital platformunda sanal stand açmıştır. Sanal stand alanları BTK Başkanı **Sayın Ömer Abdullah KARAGÖZOĞLU** ve TBD Genel Başkanı **Sayın Rahmi AKTEPE** tarafından ziyaret edilmiş ve TBD için özgün olarak geliştirilen 360 derece tur özelliğine sahip **SanalFuar360** dijital platformu hakkında genel bilgi alınmıştır.

TBD olarak 2021 yılında geleneksel ve marka olmuş etkinliklerimizin yanı sıra “Türkiye’de Yapay Zekânın Gelişimi için Görüş ve Öneriler” ve “Dijital Türkiye Endeksi” başta olmak üzere proje ve çözüm odaklı çalışmalarımıza kamu kurum ve kuruluşları ile iş birliği yaparak yoğunlaşmayı dolayısıyla da ülkemizin dijital olgunluk seviyesinin yükseltilmesine, dijital ekonomisinin geliştirilmesine ve toplumun dijital çağın ihtiyaçlarına uygun dönüşümüne katkı sağlamayı amaçlıyoruz. TBD olarak en büyük görevimizin; toplumun tüm katmanlarında dijital dönüşüm kültürünün oluşturulması, dijital vatandaşlık farkındalığı yaratılarak toplumun dijital geleceğe hazırlanması ve bireylerin dijital becerilerinin geliştirilmesi aracılığıyla ülkemizin Toplum 6.0 yolculuğuna destek sağlanması olduğunu değerlendiriyoruz.

Kurultaydan Görüntüler

37. ULUSAL BİLİŞİM KURULTAYI

16-17 Aralık 2020

Hibrit Etkinlik (Online ve BTK Konferans Salonu)

Dijital Gerçeklik ve Toplum 6.0

 Bilişim 2020

Destekleyen Kurumlar

37.

ULUSAL BİLİŞİM KURULTAYI

16-17 Aralık 2020

Hibrit Etkinlik (Online ve BTK Konferans Salonu)

5514

Çevrimiçi Katılım

 Bilişim 2020

www.bilisim.org.tr

[/TurkiyeBilisimDerneği](https://www.facebook.com/TurkiyeBilisimDerneği)

[#bilisim2020](https://twitter.com/bilisim2020)

www.tbd.org

www.bilisim.org.tr

[/TurkiyeBilisimDerneği](https://www.facebook.com/TurkiyeBilisimDerneği)

[#bilisim2020](https://twitter.com/bilisim2020)

37. ULUSAL BİLİŞİM KURULTAYI

16-17 Aralık 2020

Hibrit Etkinlik (Online ve BTK Konferans Salonu)

Dijital Gerçeklik ve Toplum 6.0

 Bilişim 2020

Destekleyen Kurumlar

37. ULUSAL BİLİŞİM KURULTAYI

16-17 Aralık 2020
Hibrit Etkinlik
(Online ve BTK Konferans Salonu)

Dijital Gerçeklik ve Toplum 6.0

PLATİN SPONSORLAR

aselsan

LOGO

Symantec.

ALTIN SPONSORLAR

FUJITSU

Microsoft

paloalto
NETWORKS

ULAK
ULUSAL ULAK VE İLETİŞİM KURUMU

GÜMÜŞ SPONSORLAR

Check Point
SOFTWARE TECHNOLOGIES LTD.

CYBER
WISE

prolink.
solving IT

OTURUM SPONSORLARI

AKGÜN

Beyaz
Net
25
yılı

PICUS

TNB
TEKNOLOJİ

İLETİŞİM SPONSORU

BULUT BİLİŞİM SPONSORU

ANA BASIN SPONSORU

TURKSAT

veriyum

IC
MEDIA

ÜRÜN HİZMET SPONSORLARI

BİTES

DECE

Probilişim
Bilgisayar ve İletişim Sistemleri Tic. Ltd. Şti.

BASIN MEDYA SPONSORLARI

AKILLI
GÜNDEM

BThaber
1995'ten beri

dg

faselis

KobiEfor

Naramiro
Security? Reliability?

DESTEKLEYEN KURUMLAR

Bilişim 2020

T.C. ULAŞTIRMA VE
ALTYAPI BAKANLIĞI

BİLGİ
TEKNOLOJİLERİ
VE İLETİŞİM
KURUMU

www.bilisim.org.tr

/TurkiyeBilisimDerneği

#bilisim2020